

Pesem Orličev.

(Deklamacija v Kropi pri akademiji 4. II. 1923.)

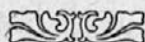
Orliči smo — ponosno vsem priznavamo.
Orliči smo — z veseljem to ponavljamo.
Navdušeni vsekdar — za sveto stvar.

Ali ne veste,
čemu vrtnar drevesa mlada sadi?
Čemu zaliva, obrezava, okopava?
Čemu z vso skrbjo goji? —
Vihar z gora prihaja, šumi, besni,
z močjo silno drevesa krepka lomi, ruši:
vrt se redči — kakor žito v suši.
Za njim vrtnar drevesa presaja mlada, čvrsta,
da izpolni, kar je polomil vihar —
zopet je polna rodovitnih jablan vrsta.

Vihar sveta, vihar skušnjav, strasti,
nad Orli mnogimi divja, besni —
da v mnogi nadebudni duši
se misel orlovska — poruši.
Zato so nas Orliče mlade zbrali,
nas urili, da ne bi se viharjev bali,
nas vzgajali, da čete Orlov pomnožimo,
da kljub napadom v vrstah njihovih stojimo.

Skrbeti hočemo, da prapor orlovski predrami
še one vse, ki danes niso z nami;
da misel orlovska mladino vso prešine
za skupno delo v pravi blagor domovine.

Zato, tovariši in bratje — Bog živi nas!
Prijatelji in gostje — Bog živi vas!

Naraščajski govor pri akademiji.

(V Kropi 4. febr. 1923.)

Častito občinstvo, dragi bratje in sestre!

Kaj neki hoče na odru tako majhen govornik, eden naših najmanjših? O, nič ne sprašujte, takoj boste slišali. Povedati vam hočem nekaj o nas Orličih.

Bral sem enkrat — ali pa slišal — tole povestico. Bilo je majhno zrcalce. Lepo, svetlo, čisto je bilo. Solnčni žarki niso tako svetli in čisti. Vsak je ljubil zrcalce in rad imel. Kdor se je vanje pogledal, je bil sam lep in čist. Vsi so se trgali za to zrcalce, vsak ga je hotel imeti. Zrcalce pa ni bilo dosti varno shranjeno. Pride do njega zlobna, umazana roka. Umaže ga, da ni bilo več čisto. Na tla ga vrže, da se je razbilo na kosce. Kolika škoda! Nihče ni maral več zrcalca, zapuščeno in onečaščeno je obležalo na tleh.

Ali poznate misel moje povestice? Pravijo, da je tako lepo kot to zrcalce naše nedolžno srce. Pravijo, da je še mnogo lepše kot to zrcalce naše mladostno življenje. Solnčni žarki božje milosti odsevajo iz nedolžnega otroškega srca. Tako srce imajo vsi radi: Bog, angeli njegovi, stariši naši — pa tudi hudobni svet! Da, tudi hudobni svet hoče imeti naša srca. O, kako treba čuvati to nedolžno življenje, da ne pride do njega umazana roka in ga ne umaže! Kako treba skrbeti, da ostane naša mladost nedolžna, lepa in čista?

O, mi bi radi ostali nedolžni, poštene in pridni. Mi bi radi ostali zdravi in čili — na duši in na telesu. Zato so nas poklicali in zapisali med Orliče, da bi nam pomagali. Pri Orličih nam vadijo in urijo telo, da krepko rastemo in postajamo močni. Pri telovadbi se učimo discipline, da znamo ubogati in se držati reda. Naš duševni vodja nam povedo mnogo lepih nauk in nas svare pred grdimi razvadami, ki so nečastne za poštenega in olikanega fanta. Naš list „Orlič“ nam poroča mnogo od naših bratcev in sestic po domovini. Poučuje nas in nedolžno zabava. Vsak mesec pa hitimo skupno k obhajilni mizi, da se združimo z najboljšim Prijateljem in mu podarimo ljubezen svojih src.

Povejte mi, ali ni to plemenit in blag namen? Zato smo postali Orličiči. — Ali bomo ostali zdravi, dobri in pošteni? Ali bomo ostali kakor svetlo, čisto zrcalce v veselje Bogu in dobrim starišem? Ali bomo ostali vedno pridni Orličiči — čez nekaj let pa vrli Orli? Bomo!! — Bog živi!

Odgovor na pismo iz Ruš.

Že januarja sem prejel iz Ruš pri Mariboru pismo, ki ga zato nisem dejal na Veselo pošto, ker sem se bil namenil, nanje posebej odgovoriti. Opravki so me zamudili, da šele danes izpolnjujem svoj sklep. Pismo se glasi:

Dragi brat Nardžič!

Zelo me veseil, da naš voditelj ostanejo še dalje pri nas. — Nasprotniki nam pravijo „čuki“. Dokaz. Bil sem v šoli. Eden je prišel k meni in se zadržal: Prok... čuk! Jaz sem bil tiho in sem povedal vadiatelju. Prosim, povejte, zakaj nam tako pravijo. Vse brate in sestre širom sveta in tudi Vas Bog živi! Vaš Vekoslav.

Naš Vekoslav bi torej rad vedel, zakaj nam nasprotniki dajejo tako čuden priimek. Pravzaprav jaz sam ne vem natančno, zakaj nam tako pravijo. Vendar sem poskusil to uganiti in bom v tem pismu raztolmačil, da Vekoslav drugič ne pride v zadrego.

Predvsem mislim to-le: Nasprotniki nam zato tako pravijo, da bi nas žalili. S tem kažejo, da imajo neolikano, surovo srce. Orel je ptič dneva, ptič solnca, ptič svetlobe. Čuk je tudi ptič, toda ta ptič je ponočnjak, ljubi temo, beži pred dnevom in solncem. Zato poje orlovska himna:

Sove se skrivajo v nizke temine,
k solncu, svetlobi Orel hiti.

Fantje kakor smo in hočemo biti Orli, gotovo ne maramo imena po ptiču-ponočnjaku, po čuku. Hočemo ime po ptiču solnca, to je ptič orel, zato je naše edino pravo ime: Orli, Orličiči.

Človek surovega srca nas hoče žaliti. Nalašč poišče priimek, ki je za nas žaljiv. To je seveda obsodbe vredno in zelo bi bilo želeto, da bi takih neolikancev nič ne bilo med slovensko mladino.

Pišesh mi, da tistega fanta, ki ti je rekel psovko, nisi sam sodil in kaznoval. Molčal si. To si prav naredil, zelo prav. Kaj praviš, ali delajo tako vsi Orličiči o podobnih prilikah? Nekateri si morda mislijo: Čakaj, jaz ti pokažem čuka! Začno zmerjati in vračati psovke, rečejo morebiti nasprotniku „smrdokavra“ ali kaj podobnega.

Vprašam Te: Ali so taki Orličiči kaj boljši? Prav nič boljši niso, prav nič! Suroveži so, nič olike nimajo, nič plemenitega srca. Kaj Ti pa pomaga, če psovko vrneš? Ali si s tem svoji

časti kaj koristil? Nasprotno, s tem si dokazal, da si res „čuk“, zanikern ptič, ki ne zna nič potrpeti, nič olikan biti.

Jaz mislim, da nam nasprotniki tudi zato pravijo „čuki“, da se prepričajo, kaj smo, če smo res „čuki“ ali smo Orli. Oni dobro vedo, da mora biti Orel junak in mora znati potrpeti, če ga kdo žali in jezi. Ako vidijo, da se ne zmenimo za zmerjanje, nas kmalu začno spoštovati in si mislijo: Res so Orli. Če pa začnemo na vsako žal-besedo precej nazaj jezicati in si po otročajsko izmišljamo nove priimke, precej vedo: Nič niso olikani tile fantje, nič niso Orli, res so „čuki“ ptiči teme in noči.

Dragi Vekoslav, Ti dobro veš, kako ste dečki Tvojih let ponosni na svoje močne mišice (muskelne). Kažete jih drug drugemu in merite, kdo ima bolj krepko razvite. To ni nič hudega in močni udje so zares veliko vredni. Toda marsikdo ne ve, da ima tudi jezik svoje mišice. Na tiste mišice je jezik privezan kakor konj na vajeti. Če so vajeti v slabih rokah, konj lahko zdivja. Če je jezik na slabih mišicah, tudi lahko zdivja in napravi veliko škodo.

O, ko bi se naši Orličiči in Orličice hotele in mogle dostikrat tudi s tem postaviti, da imajo močne mišice ne samo na rokah in nogah, temuč tudi na jeziku! Tako močne bi morali imeti, da bi zmerom lahko jezik krotili in nazaj držali, kadar hoče ta drzni konjiček zdirjati čez mejo olikanosti in dostojnosti. Ta meja je vselej prekoračena, kadar zineš žaljivo besedo, pa čeprav nisi začel ti zmerjati, temuč tvoj neprijatelj.

Mislim, dragi Vekoslav, da si že kaj slišal o velikem Rimljanu, ki mu je bilo ime Julij Cezar. Bil je slaven vojskovodja in zmagovalec v nešteti bitkah. Pa ta mož je imel tudi na svojem jeziku izredno močne mišice. Kadar ga je popadla jeza, je seveda takoj njegov jezik hotel izbruhniti nelepe besede. Julij je pa jezik brž potegnil na mišice in je začel mirno šteti: en, dva, tri, štiri, pet... Preden je naštel do dvajset, je bila jeza ugnana, jezik pa tudi. Tako se je ta mož varoval, da ne bi v jezi žalil bližnjega.

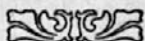
Pomislil še to, dragi moj! Julij Cezar je živel v starodavnih časih preden je prišel na svet naš Odrešenik. Cezar ni še nič vedel o neskončni potrpežljivosti gospoda Jezusa in o njegovem božjem nauku. Mi pa vse to vemo. Kot dober Orlič greš vsaj vsak mesec k sv. obhajilu in se združiš z Jezusom. Kajne, koliko lažje poklekneš k obhajilni mizi, če moreš Jezusu reči: Ljubi Jezus, ta mesec sem petkrat (ali celo desetkrat) na mišice privezal jezik, da mi ni ušel čez mejo. To sem zato naredil, da sem bolj tebi podoben, da si me Ti bolj vesel. Znaprej bom pa še bolj pazil sam nase in na svoj jezik.

Glej, to je prekrasna priprava za sv. obhajilo. Zato Ti še enkrat rečem, dragi Vekoslav — pa rečem tudi vsem tistim, ki

bodo to-le pismo brali: Posnemajte Julija Cezarja, še bolj pa Jezusa Kristusa! Potem boste res oličkani in dostojni, potem boste res Orlički in Orličice, ne pa čuki. Če vam bo pa kdo rekel, da ste čuki, bo s tem samo pokazal, da je sam čuk. Tega mu pa nikar ne povejte, ampak denite svoj jezik trdo na vajeti, na tihem si pa mislite: Da bi tega človeka kmalu pamet srečala!

Tako naredite in boste nasprotnikovo nagajanje spremenili v dobro delo.

Prav lepo Te pozdravljam in vse bratce v Rušah, posebno še g. voditelja. Tvoj brat Nardžič.

Savin:

Ringa raja.

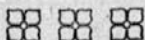
Ringa ringa ringa raja
okrog mačka Godrnjaja
muckov urnih trop zapleše,
da pod njim se ogenj kreše.

Micka — mucka se huduje,
micka — mucka premišljuje:
„inga 'inga 'inga 'aja,
čakaj čakaj, ti kana'ja!

Mucek micko — mucko toži
mački stari v sivi koži:
„Ringa ringa ringa raja,
micka — mucka pa nagajal!“

Micka — mucka urno skoči,
s tačko — pačko mucka počí.
Ringa ringa muc na tleh,
ringa raja mucke v smeh.

Ringa ringa ringa raja
okrog mačka Godrnjaja
micka — mucka v smehu pleše,
da pod njo se ogenj kreše.

Ivan Langerhole:

Svinčnik in papir v roko!

Čemu pa to? Le počakaj! Počasi se bova vse pomenila. Včasih bereš, pa kakšne besede ne razumeš. Napravi si majhen zvezek, pa si vanj zapiši tako besedo; še boljše pa bo, če boš zapisal cel stavek, v katerem se nahaja beseda, ki je ne razumeš.

V povesti o lisjaku sva brala, da je dejal lisjak: „Saj sem tako že ves obupan hotel iti h kmetu naravnost na dvorišče, naj me pobijejo z osečki.“ Stavim, da marsikdo ne ve, kaj so „osečki“. Dobro, to besedo si bom zapisal v zvezek. Čemu neki? Zvezek nesi s seboj v šolo ali pa v telovadnico. Vprašaj gospoda učitelja; vprašaj svojega vaditelja; včasih ti bodo že starši pomagali iz zadrege.

Česar ne razumeš, zapiši in vprašaj.
Pa še nekaj.

V knjižnici si dobil knjigo. Tako ti je všeč, da bi jo kar obdržal. Pa je ne smeš. Krasti je greh. Ali si jo boš kupil? Lahko če imaš denar. Ali kaj, ko ti je pa všeč le par vrstic! Ali boš radi par vrstic kupil celo knjigo? Kaj, ko bi si samo tisti list iztrgal iz knjige? Še misliti ne smeš kaj takega. Ali se boš na pamet naučil? Lahko če hočeš. Samo dvomim, da boš za dolgo časa vse obdržal v glavi.

Zapisana črka ostane, je dejal že stari Rimljan. Zato se tudi ti vsedi in zapiši, kar ti je bilo všeč. In da bodo imeli taki izpiski še več veljave, prepisi čedno in zraven si zapiši, od kod si prepisal.

Bereš n. pr. Medvedove pesmi. Par vrstic ti je všeč. Pa si jih zapišeš v zvezek:

Savlov mnogo je na sveti,

Davidov ni nič

A. Medved: Mračni hipi
(Poezije I. str. 23.)

Saj veš, kaj se to pravi: Mnogo je ljudi na svetu, ki potrebujejo tolažbe, malo, — skoraj nič jih ni, ki bi znali prav potolažiti.

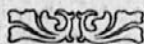
Ali: Spomin na mater pokopano,
komu ni drag, komu ni svet?
Umrje mati vsem prerano,
naj tudi sto dožije let.

A. Medved: Medved: Materi.
(ravnotam str. 100.)

Tako si lahko iz preraznovrstnih knjig nabereš mnogo dragocenih zrn. Če bi vzel tak zvezek čez pet, deset, čez dvajset let v roke, boš imel z njim obilo plemenitega veselja.

Prišel bo čas, ko bo treba pisati prijatelju, staršem iz tujine, znancem ali komurkoli. Vsakdo bo vesel, če mu boš zabelil pismo s takimile ocvirki. Le verjemi, da je res.

Zato in samo zato vzemi v roke svinčnik — pero smeš tudi vzeti, seveda — in pa zvezek. V zvezek piši, česar ne razumeš, in pa kar bi rad sebi ohranil za poznejše čase.

Kocijančič Viktor stud. med.

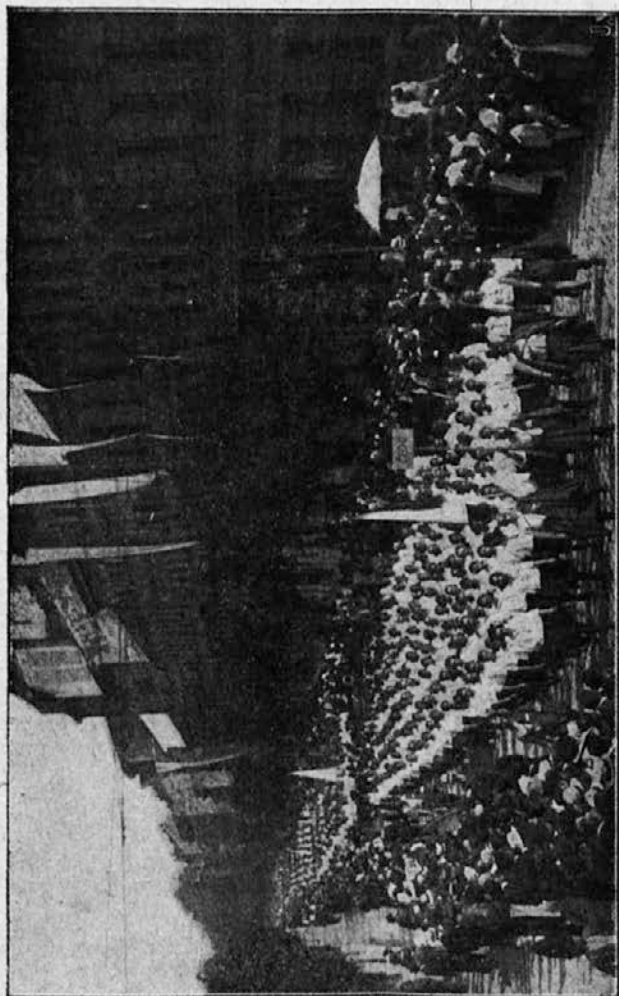
O telovadbi in za telovadbo.

Da bi Orličem telovadbo priporočal? Ne, saj bi mi lahko očitali, da nosim vodo v Savo. Vsak ve, da je v Savi brez mene dosti vode, pa tudi Orlički brez mojega priporočila dosti radi telovadite. Komaj čakate, da pride telovadna ura, kajneda?

Rad bi vas pa na nekaj družega opozoril. Bojim se, da nekateri Orlički na svojo roko vadite pretežke vaje na orodju. Celo najtežje vaje že poskušate. To je zelo škod-

ljivo vašemu zdravju, zato vaš hočem odkrito posvariti, da z naprej ne boste več tako neprevidni.

Morda se branite in zagovarjate, češ prav nič mi ne škoduje, čeprav delam stojo na bradlji in pol veletoča na drogu, pa sem komaj deset let star. Dragi moj, ti lahko govoriš, ker

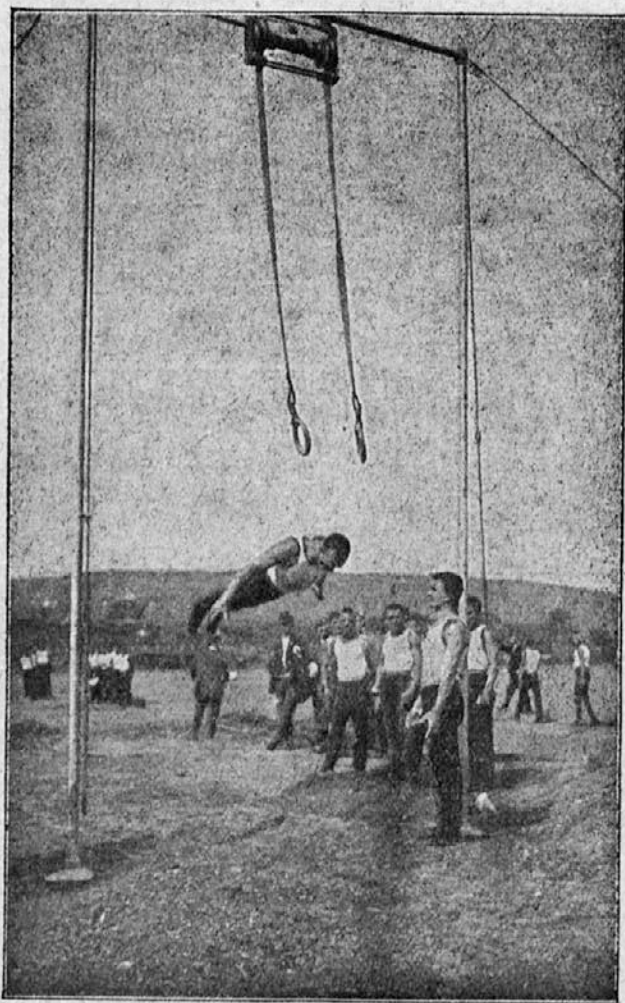

Orličice v sprevodu skozi Brno.

sam na sebi za sedaj še ne čutiš, da bi ti take vaje škodovale. Toda verjemi zdravnikom in drugim izkušenim možem, ki dobro vedo, kaj govorijo. Deček, ki prezgodaj začne s težkimi vajami, se sicer morebiti veliko nauči, da se mu gledalci močno čudijo — toda ostane majhen, slab, mišice se mu ne razvijajo enako-

merno. Udje se mu lahko skrive in še kako hujšo bolezen si utegne nakopati.

To je tudi zelo lahko razumljivo. Treba je samo vedeti, da nekako do 15. leta človekovi udje še niso utrjeni in dosti močni. Bolj ko je deček še otrok, bolj mehke ude ima, slabe

Brat Rihar od Sv. Petra med nebom in zemljo.

kosti nerazvite mišice. Če tako mehko telo preobkladaš z napornimi vajami ali sploh s težkim delom, mora biti to zdravju škodljivo.

To naj si vsak Orlič zapomni. Kakor ni vsako seme za vsako zemljo, tako ni vsaka telovadba za vsakega telovadca. Saj

vem, da pri redni telovadbi ne telovadite pretežko, zato že skrbi vaš vaditelj. Toda nekateri brez vaditeljeve vednosti skrivaj poskušate težke vaje na orodju, ali pa imate celo doma preprost drog in bradljo. Višjim naraščajnikom sicer to ne more biti prepovedano, nižji pa storite zelo dobro, če na drogu in bradlji sploh nobene vaje ne poskušate.

Rekli boste: Kaj naj pa sploh telovadimo, če na orodju ne smemo, kar bi/hoteli?

O, bratci, vaj je toliko, da jih je skoraj preveč. Nikoli vam jih ne more zmanjkati. Tudi lahkih in vam primernih vaj je dosti. Le radi vadite take vaje, za sklopko ali celo za veletoč se prav nič ne mudi. Tukaj vam hočem naštetih nekaj takih vaj, ki so primerne in koristne za nižji naraščaj in še posebej za višjega.

Za nižji naraščaj.

Nižji naraščajniki hodite še v šolo in sedite tam po cele ure stisnjeni in sključeni v klopi. Zato vam je po šoli prav potrebna telovadba. Biti pa mora taka, da se telo res zopet lepo potegne in svobodno pregiblje, ne da bi ga le znova zopet mučili.

Najbolj primerno je za vas tekanje, včasih združeno z igro (na primer slepa miš), drugič kot tekma. Zadostuje kakih 50 m daleč, dečki nad 12 letom lahko raztegnejo razdaljo na 100 metrov.

Zelo koristen je tudi skok. Skače se lahko na več načinov. Najbolj znan je skok v višino čez vrvico, pa tudi skok v daljavo. Toda skočiti se mora vselej na prste, nikoli na celo stopalo. Skoči torej na prste, da se lepo zaziblješ, kakor bi bil na peresih.

Deček, ki visoko skoči in daleč, se veliko bolj postavi, kakor če bi znal vratolomne vaje na drogu in bradlji. Tam bi se poškodoval, pri skakanju in tekanju si pa krepi zdravje, ker si utrjuje pljuča in srce, zraven pa razširja prsni koš.

Lepo ravno postavo — kakor sveča — si boš pa pridobil pri redovnih in prostih vajah. Delaj jih krepko zravnano in pazno, pa boš veliko pridobil. Ne misli, da so te vaje samo za to na svetu, da se telovadci ž njimi mučijo. Nikakor ne! Telo se pri njih vsestransko pravilno razvija, da postane sposobno za težje vaje, duh se pa uči vstrajnosti in krepke volje.

Poleg tega so dobre vaje za nižji naraščaj: skoki čez kozo in čez konja, mnogovrstne telovadne igre, kratki izleti, plavanje. Če dodenem še plezanje, sem menda naštel dosti vaj za nižji naraščaj.

Za višji naraščaj.

Vse vaje, ki sem jih naštel za nižji naraščaj, so dobre in koristne tudi za višjega. Poleg tega je pa višjemu naraščaju že dovoljena lažja telovadba na orodju, tudi na drogu in na bradlji. Vendar se predvsem priporočajo vaje, ki zahtevajo več spret-

nosti nego moči in napora. Tezne vaje je treba odložiti na poznejša leta.

Izmed telovadnih iger bodo dečkom višjega naraščaja uga-jale in koristile zlasti razne borilne igre. Pravtako so zelo koristne igre z žogo, naj bo že nogomet ali roket.

Naraščajniki se torej držite telovadbe, ki je vaši starosti primerna, pretežkih vaj pa nikar!

Stariši ne dajajte otrokom alkoholnih pijač!

Bratci in sestrice — pa zares!

Mama je sedela pri peči in pletla nogavico. Pri mizi sredi sobe so sedeli otroci in sloneli nad knjigami in zvezki. Štirje so bili. Po starosti in velikosti takole po vrsti: Zinka, Jakec, Minca, Tonček. Iznad zvezkov in knjig so nekam vprašujoče pogledovali mamo. Mali trije so namigavali Zinki in ji skrivaj pri-ganjali: „Reci no!“ In Zinka je rekla.

„Mama!“

„Kaj pa je?“

„Čez en mesec bo akademija.“

„Res? Že čez en mesec? To bo pa kmalu.“

„Mi vsi bi morali nastopiti.“

„Dobro. Prišla vas bom pogledat.“

„Zelo lepe vaje bodo. Pa petje in deklamacije.“

„To bo pa res lepo.“

Zinka je umolknila in se odkašljala. Mama je mirno pletla. Jakec, Minca, Tonček so postali nemirni in so spet migali Zinki: „Reci no!“ In Zinka je rekla.

„Mama, mi že komaj čakamo akademije.“

„O, en mesec kmalu preteče.“

„Pa skrbi nas, če bomo mogli nastopiti.“

„Ali so vaje tako težke?“

„O ne! Samo krojev nimamo in belih oblek.“

„A, tisto vas skrbi.“

Zinka je spet utihnila. Jakec, Minca, Tonček so gledali mamo in čakali, kaj bo rekla. Pa ni hotela nič reči. Šestero oči je spet namigavalo Zinki, naj nadaljuje.

„Mama, ali nam boš kupila kroje in bele obleke?“

„Vsem štirim? To je preveč. Ne bom mogla.“

Jakec, Minca, Tonček so se spogledali. Mama je povedala do konca.

„Premislila sem že to stvar, ker sem vedela, da me bote prosili. Dvema bom kupila, dvema pa drugo leto, če Bog da. Za en kraj in za eno belo obleko imam blaga. Nočem sama odločiti, bo li kraj za Jakca ali za Tončka. Tudi za belo obleko ne, jo li dobi Zinka ali Minca. To bom odločila zadnji teden, saj bom itak sama delala. Vprašala bom prej v šoli in pri naraščajskem vodstvu, kateri bratec je bolj pridren, katera sestrica bolj vredna. Sedaj se toraj skušajte med seboj. To bodi vaša tritedenska tekma. Tista dva, ki ne bosta dobila, ne bodita žalostna in nevoščljiva. Potrpeti moramo, draginja je velika.

Otroci so se zagledali v svoje knjige in zvezke, pa niso videli nič črk, nič številčk. Samo mislili so, globoko mislili. Kdo bo dobil kraj, kdo belo obleko? Kako naj vsak s pridnostjo poseka drugega . . . ?

* * *

Po večerji je Zinka pomignila Jakcu v spalnico.

„Jakec, ali bi zelo rad imel kraj?“

„Zelo rad. Saj ga bom tudi dobil. Tonček je dosti manjši, lahko ga bom posekal.“

„Jakec, jaz pa nekaj drugega mislim. Midva sva večja, lažje kaj potrpiiva. Pustiva kraj in belo obleko Tončku in Minci. Majhna sta še in ne vesta, kako se mora potrpeti. Naj se veselita! Midva bova srečna, ko bova videla bratca veselega in sestrico veselo. Veš, kar nalašč se malo poleniva tri tedne v šoli in pri naraščaju. Obljubi mi, da boš tako napravil in nobenemu ne povedal.“

Jakec je malo pomislil, potem so se mu zablislile oči in je rekel: „Prav si se izmislila, Zinka. To bo imenitno, da bom med lenuhe zapisan. Kar obljubim.“

* * *

Med tem sta bila Minca in Tonček pri peči. Mama je pomivala v kuhinji. Minca je nagovorila Tončka.

„Ti, Tonček, ali bi zelo rad imel kraj?“

„Rad. Ali bi ti tudi belo obleko?“

„Tudi. Veš, pa sem se jaz takole izmislila. Midva sva še majhna in lahko čakava. Tudi ne znava pri akademiji toliko pokazati kot Zinka in Jakec. Kar nalašč pustiva, da bosta onadva bolj pridna in bolj pohvaljena. Samo obljubiti moraš, da ne boš nikomur povedal.“

Tonček si je pomel desno oko in nakremžil šobo. Nič mu ni bilo videti všeč. Pa mu je Minca še prigovarjala.

„Tonček, le naredi to, boš videl, kako bo Jakec lep. Drugo leto boš pa ti še lepši. Takrat bo njegov kraj že star, tvoj pa še čisto nov. Jaz ti bom pa o Veliki noči dala vse pirhe in pomaranče.“

Tonček je pomislil in v nos ga je zaščegetalo kakor po pomarančah, ki jih ravno devljejo iz kože. Pokimal je in rekel: „Bom pa.“

* * *

Čez tri tedne je šla mama v šolo in k naraščajskemu vodstvu. Zelo čudno se ji je zdelo, da to pot niso nikjer pohvalili ne Zinke, ne Jakca, ne Mince, ne Tončka. Doma je poklicala vse štiri v sobo in jim je na kratko povedala, da nobeden ni zaslužil kroja in tudi ne bele obleke.

Zinka in Jakec sta bila rdeča kot dva kuhana raka. S čudnimi očmi sta gledala Minco in Tončka. Minca in Tonček sta videla te poglede, povrhu pa še mamim pogled — spustila sta se v krčevit jok. Mama se ni več zmenila. Blago je zaklenila v omaro in je rekla: „Za letos toraj nič. Takim otrokom ne gre, da bi sodelovali pri lepi orlovski akademiji!“

Žalostna je odšla v kuhinjo.

Oj, kako je Zinko zaskalelo pri srcu! Mama ne sme biti žalostna! Brž je stopila za njo v kuhinjo in se obtožila: „Mama, ne bodi huda, jaz sem zapeljala Jakca!“ In ji je vse povedala. Mama je brez besed poljubila Zinko na čelo in obema je bilo tako mehko pri srcu . . .

Toda nekaj je bilo vendar čudno. Zakaj sta se tudi Minca in Tonček naenkrat polenila? Pa ne da bi tudi onadva kaj takega . . . ?

Zinka je odšla v sobo. Mama je poklicala Minco. Vsa skešana in objokana je pravila Minca, kako je bila nagovorila Tončka in mu je še pomaranč obljubila, če se bo polenil . . .

Moje pero ne more popisati, kako je bilo mami pri srcu, ko je videla, da se imajo tako radi med seboj njeni otroci. Rajši povem nekaj drugega. Minci se še niso posušile solzice na licih, ko je prišla mamu obiskat sestra orliška predsednica. Hotela je natančno poizvedeti, bo li nastopil kdo iz te hiše pri akademiji. Bil je zadnji čas, da se vse uredi.

Mama je sestri predsednici vse povedala. Sestra je bila tako ginjena, da je odločila: Mama naj brž naredi Minci obleko in Tončku kroj, Zinki in Jakcu bo pa ona sama preskrbela belo obleko in kroj pri društvu . . .

O, kako lep je bil dan akademije! Jakec in Zinka, Minca in Tonček vsi so nastopili in kako lepi so bili! Lepi prav posebno zato, ker so poleg vseh točk akademije sami zase pokazali eno najlepšo: „Bratci smo in sestrice — pa zares!“

Mama je sedela spodaj v dvorani in je bila srečna . . . srečna . . .

Stariši ne dajajte otrokom alkoholnih pijač!

Naraščaj v telovadnem tednu JOZ.

Telovadni teden je bil letos od 4. do 11. marca. Priredila ga je Jugoslov. orlovska zveza v Ljubljani. Vsak dan tega tedna so bili javni nastopi. Nekaj jih je bilo v telovadnici, nekaj na odru v Ljudskem domu, zadnji, največji, pa v veliki dvorani v Unionu. Ta je bil zelo imeniten, ker je bilo sila dosti ljudi in so Orli delali take vaje, da se kar povedati ne da.

Nas zanima seveda predvsem naraščajski nastop v telovadnem tednu. Vršil se je v nedeljo 4. marca ob 4. uri popoldne. Preden so začeli s telovadnimi točkami, je imel podzvezin predsednik dr. Jože Basaj lep govor. Za njim so se točke takole vrstile:

1. Proste vaje za l. 1923. — Vadilo jih je 24 Orličev od sv. Jakoba. Lepo so delali, čeprav ne brez napake. Saj so vaje tudi dokaj težke.

2. Deklamacija. „Strumen naraščajnik“ je lepo deklamiral znano iz lanskega „Orliča“: Naša ljubezen.

3. Vaje s palicami. — Nekaj prav majčkenih Orličk iz Šiške jih je vadilo. Skoraj se je zdelo, da so palice zanje pretežke, zato so nekoliko zaostajale za godbo.

4. Skupine na prostih tleh. — Nastopilo je 11 dečkov od Sv. Jakoba. Skupine so bile slikovite in ne ravno lahke. Včasih se je kateri malo zmotil, pa mu nismo hoteli zameriti.

5. Proste vaje. — Prikorakale so Mladenke z Viča. Njihove vaje so močno ugajale, ker so lepe in prav primerne. Nič prenerodnih gibov nimajo. Tudi izvajale so jih tako, da smo bili prav zadovoljni.

6. Deklamacija. Majhna deklica je deklamovala pesem o ranjenem orlu, ki smo jo to pot prvič slišali.

7. Vaje vaditeljev s palicami. — Pokazal se je dijaški naraščaj. Mislili smo, da bodo večji izgledali ti Orličiči, pa so bili majhni. Zato so bile tudi njihove vaje pretežke.

8. Skoki čez konja na šir. — Te točke smo bili že naprej veseli, ker nam je bila znana že z akademije trnovskega naraščaja. Trnovski naraščaj se je sploh zelo dobro obnesel. Vso akademijo je kar povzdignil. Skoki čez konja so bili dobri, plovni skok eleganten.

9. Proste vaje. — Mladenke Krakovo-Trnovo. O njih pravi strokovna kritika, da „so izborna vadile z zanimivimi motivi prepletene proste vaje hvalevredne sestave“.

10. Deklamacija. — Deklamoval je deček o kralju Matjažu in nas zagovarjal, da ga pojde pocukat na boj za osvobojenje bratov. Škoda, da deklamator ni imel konjiča s seboj, kakor ga je imel na trnovski akademiji. Takrat je prijezdil na pozorišče ponosno in samozavestno, kakor gotovo sam kralj Matjaž ne zna.

11. Skupinske vaje. — To je bila izmed najlepših točk sporeda. Vaje so jako pomenljive, izvajali so jih trnovski Orlič. Napravili so to s tako točnostjo in vzorno strumnostjo, da smo se jim čudili. Kako zelo morajo ti dečki biti hvaležni svojemu vaditelju, ki jih vežba s tako požrtvovalnostjo in spretnostjo! Žal, da je težko obolel in ta dan ni mogel sam poveljevati. Bog mu kmalu povrni ljubo zdravje.

12. Skupinske vaje z robci in venci. — Pokazale so se še Šentpeterčanke — kje so ostali šentpeterski Orlič? — in vadile svoje lepe vaje. Saj so znale, pa se jim kar ni hotelo skozi lepo ujemati. Včasih se nam je zdelo kakor da so te deklice skregane med seboj . . .

13. Šaljivo rajanje. — Nagajivki z medvedki! Nič hudega! To nagajanje je veljalo medvedkoma, ne nam. Pa se zverinici nista dali nič razdražiti, saj sta bili nekaj doma — v štacuni.

Taka je bila torej ta akademija. V splošnem lepa. Samo ena reč mora biti drugič drugačna: Višji naraščaj mora nastopiti! To je pa prav, da je bil spored kratek — le poldrugo uro je trajal. Naraščajske akademije naj sploh ne bodo daljše, da se drobiž ne utruji — kdor kaj zna, lahko ob kratkem veliko pokaže!

Vesela pošta brata Nardžiča.

Iz nabiralnika.

Kamna gorica. — Dragi br. Nardžič! Od nas niste dosedaj prejeli še nobenega pisma. Naraščaj imamo dvojen, višji in nižji. Jaz sem pri višjem. Telovadimo trikrat na teden. „Orliča“ zelo radi beremo. Naročenih imamo 20 izvodov. Naš vaditelj je dober, pa tudi strog in hud, kadar je treba. Imeli smo akademijo, ki se je dobro obnesla. Prosim, denite moj list na veselo pošto.

Varl Jernej.

Bohinjska Bela. Dragi br. Nardžič! Sedaj se oglašamo prvič. Nobeden ni imel toliko korajže, da bi Vam par vrstic napisal. Spomnili smo se pa, da moramo biti pogumni Orlič, zato vzamem pero v roko in Vam pišem sledeče, Vi pa denite na Veselo pošto. — Sedaj nas je Orličev 24, upamo pa, da nas bo kmalu več. „Orliča“ prav pridno čitamo in ga vedno težko pričakujemo. Telovadimo zelo radi in z navdušenjem. Sedaj kličemo vsem Bog živi!

Markelj Ivan, Anton Zupan, Jože Ropret.

Teharje-Store. — Spoštovani br. Nardžič! Prav lepo in z veseljem Vas pozdravljam, še bolj bi me veselilo, če bi Vas enkrat videl in spoznal, kakšen gospod ste. Pri nas je huda zima, vendar nismo zmrznili. Če prav imamo tako visok sneg, da mi je čez glavo, ako stopim pod kap, vendar hodimo dvakrat na teden redno k telovadbi. Komaj čakamo juga,

da bi nam stalil sneg. Takrat bomo zopet zunaj telovadili in se igrali in bomo napravili izlet v prosto naravo. Bodite mi najsrčneje pozdravljeni in pismo denite na Veselo pošto. Bog živi!
Picigas Ivan.

Sv. Peter v Sav. dolini. — Spoštovani br. Nardžič! Gotovo mislite, da nas tukaj nič ni. Pa še precej nas je. Zelo radi hodimo k telovadbi in beremo „Orliča“. Vaje imamo vsako nedeljo po sv. maši in se jih zelo radi udeležujemo. Krojev imamo trinajst. Nastopili smo tudi na taboru v Celju. Zelo radi gledamo slike Orličev iz Brna. Zdad končam to kratko pismo in prosim, da bi ga dejali na Veselo pošto. Še en najlepši pozdrav!
Vaš Ivan Cremošnik.

Št. Vid nad Ljubljano. — Dragi br. Nardžič! Z veseljem sem se pripravil, da Vam zopet napišem pismo. Pri nas imamo višji in nižji naraščaj. Pri višjem naraščaju smo imeli volitve. Izvolili smo načelnika, dva reditelja, zapisnikarja in blagajnika. Članarine plačujemo 1 K na mesec. Oboj naraščaj prav dobro napreduje. Sedaj se pripravljamo za tekmo. Ker nimamo svoje telovadnice, gostujemo v šolski. Spomladi bomo začeli zidati Društveni dom. Pri telovadbi smo včasih nemirni, da nas mora br. vaditelj svariti. Pa ne smete misliti, da smo zmerom nemirni. Imamo tudi svoje sestanke, pri katerih nam g. kaplan pripovedujejo o potrebnih vrlinah Orličev. Na „Orliča“ smo vsi naročeni in ga tudi radi beremo. Bog živi! Zalaznik F.

Sv. Jurij ob Taboru. — Ljubi br. Nardžič! Jaz sem Orličica od Sv. Jurija. Vaš list zelo rada čitam. V njem se mi najlepša zdi zgodba o slepi in gluhonemi deklici. Telovadbo imamo vsako nedeljo. Gojenk nas je sedaj petnajst. Vaditeljico imamo zelo rade. Sedaj bomo kmalu imele skupno sv. obhajilo. Oh, kakšno veselje za nas, mlado krščansko četo! Najprej smo telovadile z robci, potem s praporci, sedaj pa s palicami. Učimo se tudi za tekmo. Bog živi! — Anica Terglav. Pozdravlja tudi Mar. Reberšek.

Trbovlje. — (Iz Trbovelj so že pred meseci pisale Orličice Anica Govejšek, Ivica Perme in Slavica Jesih. Poročajo med drugim, da jim je umrla blaga sestra Vika Furlanova. Po nesreči in morda tudi po nerodnosti sem pisma nekam založil in so prišla danes zopet na dan. Ker se mi zdi, da so za sedaj že preveč zastarela, jih nisem uvrstil na Veselo pošto. Trboveljske Orličke pa prosim, da ne bi preveč zamerile nerodnemu bratu Nardžiču).

Sv. Benedikt v Slov. Goricah. — Dragi br. Nardžič! Najprej Vas prav lepo pozdravljam. Od nas še niste ničesar slišali. Tri leta imamo že Orliče. Letos nas je 12. Vsi imamo „Orliča“. Našemu pridnemu vaditelju je ime Fric Geratič. Vsi ga ljubimo. Telovadimo vsako nedeljo po pozni službi božji. Učimo se redovne in proste vaje. Meseca maja bomo imeli z Orli akademijo. Že sedaj Vas lepo povabimo, da pridete pogledat v prijazne Slov. Gorice, kako se bomo sukali. Bog živi!
Tonček Vrbnjak.

Brezovica. — Cenjeni br. Nardžič! Prosim, da boste dejali to gotovo v „Orliča“. Dne 18. II. smo imeli pri nas lepo telovadno akademijo. Poleg drugih smo imele tudi mé Orličice jako važno in lepo nalogo. Izvajale smo proste vaje s palicami, z zastavicami, z venčki in lanske proste vaj. Tudi deklamirale smo. Ljudje so bili z nami jako zadovoljni. Na koncu akademije smo imeli slovo od brata načelnika, ki je odšel takoj drugi dan k vojakom v daljni Petrovaradin. Dali smo se tudi slikati. Kadar bodo slike narejene, Vam eno pošljem. Bog živi! — Vaša Zinka Kozamernik.

Staritrq. — Dragi br. Nardžič! Z veseljem Vam pišem, da smo 4. marca imeli akademijo. Prav žal mi je, da je bilo tako slabo vreme. Vendar je bilo precej ljudi. Med telovadbo je sodeloval orlovski in orliški tamburaški zbor. Bog živi!
Stefka Lavrič.

Vransko. — Spoštovani br. Nardžič! Z Vranskega se nobena nič ne oglasi kakor bi nas nič ne bilo. Pa nas je trinajst. Slike iz Brna so mi zelo všeč. Bog ve, če bo v Jugoslaviji kdaj tako velik tabor kakor je bil v Brnu? Če boste dejali to moje pismo na Veselo pošto, bom drugič kaj več napisala. Bog živi!
Jerica Vajnceri.

Metlika. — Bodi pozdravljena, Belokrajina,
slave in časti vredna sil!
Koliko si morala prestati
pred krvoločnim Turkom!
Se dandanes nasprotnik napada te,
ali zato je Belokranjec še danes korenjak itd.

Prosim, denite to moje pesem v „Orliča“, če je mogoče, na prvo mesto!
Sunčič Jože.

(Rad priznam, da je naš Joško vrl domoljub in izvrsten Orlič, če je pa tudi skromen mož in dober pesnik, naj sodijo njegovi bratci in sestrice, zakaj bi moral to storiti samo br. Nardžič?)

Ruše. — Čujte me bratci in sestrice! Izpod zelenega Pohorja (oho, začetkom marca pa Pohorje še ni bilo „zeleno“ v starih časih, ko je še zahajal k sv. Arehu br. Nardžič!), na katerem izvira najboljša pijača, čista studenčnica, se oglašá Vam bratec in Vam pošilja iskrene pozdrave. Imam Vam mnogo poročati, pa ne vem, kaj bi Vam najbolj ugajalo. Kakšno navihano bi Vam povedal, pa ste morebiti prepametni in premodri. Jaz sem sicer ministrant, pa moja glava je kakor buča, ki hrani mnogo zlehtnobe (grda beseda, še grša reč, pravi br. Nardžič!) in porednosti. Velik sem že tako, da vidim čez hišo, če splezam na češnja (to si pa nekje prepisal — ukradel! Sedma: Ne kradi!) Pa povrnimo se zopet k našemu ptiču. Jaz ubogi ptiček sem se izgubil v naš kraj! Mislil sem, da ne bom našel bratcev Vendar kmalu priskačejo in se me razvosele. Pokažem jim „Orliča“. Joj, to je bilo veselje! Da bi vsepovsod tako sprejeli naše glasilo!
Pozdrav! Vaš
V. Toplak.

Polzela. — Cenjeni br. Nardžič! Pozdravljam Vas v imenu orlovskega naraščaja, ki je že ustanovljen eno leto. Naraščajnikov nas je 20. Tudi „Orliča“ imamo 20 izvodov. Komaj ga pričakujemo V počitnicah o Božiču smo imeli dva dni tečaj v dvorani g. Cizeja. Učili smo se nove proste vaje. Drugače pa po zimi ne telovadimo, ker nimamo telovadnice. Imamo 12 krojev. V Celju nas je bilo 10. Prosim, denite to pismo na Veselo pošto, drugače se bova hudo pogledala, ko prideva skupaj! Turnšek A.

Preddvor. — Spoštovani br. Nardžič! Od nas se Orličiči nič ne oglasimo, zato bova midva nekaj vrstic napisala. Telovadimo vsako nedeljo in tudi med tednom. Imamo 10 „Orličev“. Komaj čakamo, da jo primaha. Tudi pri nas imamo dvoj naraščaj. Obetava, da ostaneva Orliča, kadar dorasteva, bova značajna Orla. To je najino prvo pismo in prosiva, da bi ga dejali na Veselo pošto. Srčno Vas pozdravljava Jožek in Franc Jekovec.

„Orlič“ izhaja v začetku vsakega meseca. List izdaja uprava „Mladosti“
Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Ljudski dom.

Naročnina za odseke in krožke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom, 3 dinarje na leto, za vse druge naročnike 5 dinarjev.

Odg. urednik: Franc Zabret.

Tiska tiskarna „Tiskovno društvo“ v Kranju.